

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>1-й</u>, семестр <u>2-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.е.н., доцент Кубай Оксана Григорівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>oksanakubai@vsau.vin.ua, oksanakubai11@gmail.com</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Управління ризиками та економічною безпекою» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 24 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 74 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисципліни: «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватись при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Корпоративне управління та соціальна відповідальність», «Антикризовий менеджмент аграрних підприємств».

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Управління ризиками та економічною безпекою» формує у здобувачів вищої освіти систему загальних та фахових компетентностей, які мають дозволити демонструвати знання й розуміння теоретичних, методичних та практичних навиків ідентифікації загроз економічній безпеці підприємства та розробки інструментарію управління щодо їх попередження та нейтралізації.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Управлінське мислення та прийняття управлінських рішень» полягає у формуванні професійних компетентностей щодо використання теоретико-методичного апарату та інструментарію управління ризиками та економічною безпекою підприємства в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Завдання вивчення дисципліни

Набуття теоретичних знань з управління ризиками та економічною безпекою підприємства; опанування методичного інструментарію виявлення загроз економічній безпеці підприємства та оцінки її рівня; оволодіння навичками розроблення інструментарію управління ризиками та економічною безпекою підприємства із використанням сучасних технологій безпекоорієнтованого управління.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сутність економічної безпеки підприємства	2	2	8
2	Тема 2. Загрози економічній безпеці та система захисту підприємств	2	2	8
3	Тема 3. Підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства	2	2	6
4	Тема 4. Методи оцінки рівня економічної безпеки підприємства	2	2	6
5	Тема 5. Система забезпечення економічної безпеки підприємства	2	2	6
6	Тема 6. Процес управління економічною безпекою підприємства	2	2	6
7	Тема 7. Організація управління економічною безпекою підприємства	2	2	6
8	Тема 8. Управління функціональними складовими економічної безпеки підприємства	2	2	6
9	Тема 9. Використання міжнародних стандартів в управлінні ризиками підприємницьких структур.	4	2	6
10	Тема 10. Програма управління ризиками на підприємстві.	2	2	8
11	Тема 11. Особливості управління ризиками та економічною безпекою у агробізнесі.	2	2	8
Разом:		24	22	74

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	22	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	12	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		74		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Алькема В. Г., Літвін Н. М., Кириченко О. С. Економічна безпека інноваційного підприємства: навч. посіб. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. 320 с.

2. Андрушків Б. М., Малюта Л. Я. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 180 с.

3. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посіб. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с.

4. Комарницький І.Ф., Терлецька Ю.О. Антикризове управління підприємством: теорія та практика : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. 2020. 248 с.

5. Кавун С. В., Пилипенко А. А., Репко Д. О. Економічна та інформаційна безпека підприємств у системі консолідації інформації: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 264 с.

6. Небава М. І., Міронова Ю. В. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2017. 73 с.

7. Кульчій І.О. Антикризове управління : навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.

8. Кондрашихін А. Б., Пепа Т. В. Теорія та практика підприємницького ризику: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 224 с.

Додаткова література

1. Михасюк І., Гукалюк А., Косович Б. Проблеми конкурентоспроможності українського підприємництва і торгівлі в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія економічна. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. Випуск 56. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2019.56.0.3028>. С. 308-314.
2. Mykhasiuk I., Kosovych B. Innovative activity and security of Ukraine in conditions of war. Kksiazce : Współczesne organizacje. Zarządzanie-Innowacje-Rozwój. Prace Naukowo-Dydaktyczne. KUZ KROSNO. 2020. 15 s.
3. Михасюк І., Косович Б., Лукашенко Т. Регулювання розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах економічної нестабільності : монографічний навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2020. 303 с.
4. Посохов І. М. Управління ризиками у підприємстві: навчальний посібник. Харків : НТУ «ХПІ», 2015. 220 с.
5. Семенова К. Д. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: Навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, ротапринт, 2013 р. 194 с.
6. Старостіна А. О., Кравченко В. А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб. Київ : ІВЦ «Видавництво «Політехніка»», 2004. 200 с.
7. Шишкіна О. Термінологічні проблеми пізнання природи фінансового ризику. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. № 1 (17). С. 253-263.
8. Єпіфанова І., Болотнов Д. Місце стратегії в системі антикризового управління підприємствами. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 3. С. 335–338.
9. Гуріна О.В., Кишківська О.Л., Скрипник К.М. Моделі і методи управління персоналом в умовах кризи. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7554>
10. Журман С., Шишкіна О. Систематизація наукових підходів до розуміння природи ризику. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2018. № 3 (15). С. 155-163.
11. Калетнік Г.М., Шинькович А.В. Оцінка організаційно-інформаційного забезпечення антикризового управління агроформувань. *Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики*. 2020. № 1. С. 7-23.
12. Косович Б., Дмитрук В. Ризики розвитку малого підприємництва в сучасних умовах глобалізації. *Науково-практичний журнал*. Економіка та держава № 5. 2020. (DOI: 10.32702/2306-6806.2020.5). С.88-92.
13. Економічний ризик: методи оцінки та управління: навч. посібник / Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 208 с.
14. Кондрашихін А. Б., Пєпа Т. В. Теорія та практика підприємницького ризику : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 224 с.

15. Подольчак Н. Ю., Карковська В. Я. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 268 с.

Інформаційні ресурси

1. АгроДайджест. URL : <http://agronews.ua/agrodigest>
2. Агроконсалтинг. URL: <http://www.ukragroconsult.com/ukragrokonsalt/o-kompanii>
3. Бібліотека українських підручників. URL : <http://www.pidruchniki.ws>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни